

Za krátko potom dostal prapor rozkaz postoupiti ještě téhož večera na kanál, spojující Oisu s Aisnou v prostoru Braye en Laonois a jihozápadně odtud. Velitel praporu neměl dosud žádných zpráv o provedeném útoku 5. roty a nevěděl také, co se děje vpravo a vlevo od něho. Francouzské jednotky nemohly býti daleko odtud, poněvadž zde byla dosud slehlá tráva a v ohništích dosud doutnal oheň.

Po krátkém pochodu narazila předvojová rota na překážku na silnici. Velitel roty ihned nařídil opustit silnici a krýti se, poněvadž očekával, že překážka bude chráněna palbou. Během několika vteřin byl přivezen protitankový kanon a jedna rána stačila, aby se překážka zhroutila. Po nějakém nepříteli však ani stopy.

Prapor dorazil do Chamouille. Byl zde dosud ukazovatel, ukazující cestu na Chemin des Dames, Ailette a Cerný. Bylo nutno projiti hlubokým údolím. Prapor to provedl bez jakéhokoli zajištění boků, ačkoliv to bylo velmi riskantní, poněvadž nepřítel mohl býti skryt v přílehlých stráních. Nestalo se však nic. Prapor prošel jako zázrakem bez jediného výstřelu. Prošel vesnicí, kterou Francouzi zanechali v desolátním stavu.

Cesta pokračovala širokou dlážděnou silnicí, přecházející široký dominující hřbet, táhnoucí se podél Chemin des Dames. Vpravo i vlevo od silnice by se sotva našlo místo, které

nebylo během světové války někdy krátce zorané granáty. Po celém okolí není ani jediného vysokého stromu. Jsou to jenom pahýly kmenů, které byly přelámány ve světové válce. Z kořenů vyrůstají dosud výhonky, které tvoří husté keře. Jsou zde ještě granátové jámy, naplněné bahnitou vodou. Po obou stranách silnice je starý zákop, jehož stěny se již sesuly a před ním stojí ještě stará drátěná překážka.

Což ti Francouzi spí? Jak se mohli vzdáti bez jediné rány tak důležitého hřebtu, jehož důležitost by mohli znáti z poslední války?

Pokračujeme v postupu na Cerný. V dále se ozvala kul. palba. Předvoj dorazil do vesnice. Z prvních baráků se ozvala palba několika pušek. Dvě družstva byla poslána na prohledání baráků. Přivedli francouzského vojáka, který byl zřejmě ještě ospalý. Kamarádi mu odešli a nechali jej spat.

Ve 22.00 hod. dorazil prapor do určeného prostoru. Roty se rozcházely do příkazných úseků. Za nimi postupují telegrafisté, připraveni postaviti telefonní vedení, jakmile dostanou rozkaz. Co jest s francouzským dělostřelectvem? Což nás nechají stále tak volně procházet? Nebo neměli čas zahájit palbu? Nechali nás přejít holý svah nad Chemin des Dames bez jediného granátu.

Toho dne byl získán velký kus terénu, kterého nebylo nutno dobývat.

(Článek byl uveřejněn poprvé 7. března 1941 v „Militär-Wochenblatt“, Autorem jeho jest německý četař Hermann Schultze.)

Útok německé motorizované roty na Calais

Článek ukazuje čtyři charakteristické poznatky:

1. Němci použili zvláště vyzbrojených železných jednotek na silně opevněný bod spojení.
2. Překážky, které měly za úkol zpomalit postup Němců, byly většinou velmi slabé, takže nesplnily svůj úkol. Překážka nemá cenu, jestliže se dá lehkou odstranit. Němci používali na odstranění překážek tanků. Z toho plyne, že jak překážka, tak i příchody k ní musí býti opatřeny minami.
3. Použití pancéřovaného hrubého dělostřelectva.
4. Způsob vydávání ústních rozkazů, použití zbraní, které jsou k dispozici, a způsob jejich používání.

Rota dorazila do Cuines těsně před půlnocí a ihned začala provádět zběžné opevnování. Cuines jest malé městečko asi 6 km od Calais. Když jsme sem dorazili, našli jsme zde jen polorozbité baráky a četné známky, že Francouzi a Britové opustili toto místo teprve před krátkou dobou. Měli asi velmi nespěch, poněvadž zde nechali spoustu věcí, které nemohli vzít s sebou.

Časně z rána provedli naše přední stráž pozorovou rekognoskaci, po nepříteli nebylo však ani stopy. Neobjevil se ani britský pozorovací letoun. Po provedení rekognoskaci byly staženy polní stráž a pokračováno v pochodu na Calais.

Cesta vedla podél kanálu a na několika místech byly vybudovány slabé a velmi primitivní překážky, postavené z motorových

vozidel a několika trámů. Zakrátko jsme dohnali první uprchlíky, kteří před námi útlkali do polí. Na zádech nesli těžké rance a před sebou tlačili káry nebo dokonce dětské kočárky.

Náhle se však proud roty zastavil a vpredu bylo slyšeti palbu. Stáli jsme na okraji silnice. Za chvíli nás předjely protitankové kanony, potom tanky. Čekáme netrpělivě, co se bude dít. Několik tanků se vrací zpět a volají po první pomoci. Jeden tank byl zasažen a sedm kamarádů jest vyprošťováno z tanku. Dovíáme se, že Pont de Cologne, předměstí Calais jest silně obsazeno nepřitelem.

„Velitelé čety 7. roty vpřed“!

Běžíme rychle přes železniční trať k veliteli praporu. Procházíme ulicí, kde nás nepřítel může sledovat jak na dlani. Nad hlavou nám zasviští několik střel, přeběhneme proto ulici a již jsme u velitele praporu.

„Rota provede útok“, nařizuje velitel roty. „Druhá četa vpravo od trati, první četa vlevo, kul. družstvo, jemuž velím za první četu. Třetí četa zůstává na místě a vyčkává dalších rozkazů“. Mezitím došla spojka, která nás má zavést na místa. Postup byl zahájen. Jest však nutno co nejlépe využívat všech krytů, neboť nepřítel nás zasypává dobře řízenou palbou. Vpravo od nás útočí asi 6. rota. Poznáváme tak podle jejich prázdných aut, které se snaží dostat se co nejrychleji do krytu. Děláme přískoky, jak nejlépe dovedeme a snažíme se dostat na druhou stranu trati, kde bychom byli kryti alespoň částečně před palbou. Pomalu postupujeme vpřed. Ohlédl jsem se a zjistil, že 2. četa již také přešla na druhou stranu trati. Na pravé straně trati, kde měla postupovat, nebylo dostatek krytů a byl proto jakýkoliv její postup zneemožněn. Velitel roty proto nařídil, aby přešla rovněž na levou stranu trati a postupovala za 1. četou. Obě čety i kul. družstvo zde bylo navzájem pomíchané a por. W. se pokusil dát svoji četu do pořádku. Další postup do předu byl stále obtížnější, až jsme byli zastaveni úplně. Nepřítel nás nepřestával zasypávat kulometnou a puškovou palbou.

„Těžké kulometry — vpřed“, zněl rozkaz. Ačkoli byly jen několik kroků vzadu, trvalo to značnou dobu, než se dostaly do předu. Konečně se jim podařilo zaujmouti jakési pal. postavení. Kde však jest nepřítel? Jeho kulometry neustále řádily v našich řadách, nemohli jsme však zjistiti, odkud palba přichází. Vpravo od nás stálo na trati několik prázdných vagonů. Každou chvíli se objevily ve stěnách vozů nové díry od střel a na plocho létající střely nás nutily, abychom se přitiskli ještě více k zemi. Usoudili jsme tedy,

že nepřítel bude asi na druhé straně trati a že jej nemůžeme viděti poněvadž nám v tom brání vozy na trati. Mezi známým zvukem střel z pušek a kulometů jsme jasně rozeznávali zvuk zcela jiný, mnohem ostřejší, který jsme dosud neslyšeli.

Konečně se nám podařilo zjistiti alespoň jeden cíl. Zjistili jsme jej dalekohledem. Byl nedaleko od mostu, asi 1 km odtud. (Viz náčrt.) Byl velmi dobře krytý a zdálo se nám, že krytem jest tendr od lokomotivy. Přesně nebylo možno zjistit pro příliš velkou vzdálenost. Jeden kulomet byl již zasažen palbou nepřitele a odstřepky zranily obsluhu. Zůstal zde již jenom poddůstojník H. jako velitel i střelec. Bylo nebezpečí, že kulomet bude vyrazen úplně a nezbyvalo proto nic jiného, než co nejrychleji ustoupiti. S příslušnou dávkou nadávek jsme ustoupili do původního postavení. „Nepřítel nás přece nemůže zastavit. Musíme jej zdolat za každou cenu“. Zaujali jsme tedy nové postavení dále vzadu a pálili ranu za ranou na nepřátelský opěrný bod. Nepodařilo se však nepřitele nikterak oslabiti. Jeho kulometry štěkaly dále bez přestání. Nezbyvalo nic jiného, než zavolat minomety. Došli právě včas. Cíl byl umlčen minomety.

Pro nový útok byla zasažena také třetí četa. Propracovala se pod ochranou zahrad a baráků na levé straně trati a podařilo se jí také získati první zajatce. Jeden voják spatřil v jedné kolné záblesk přílby. Jeden granát před kolnu a dávka z kulometu do kolny stačila, aby odtud vyběhlo asi 15 Francouzů se zdviženými rukama. Na to se četa rozdělila. Jedna část byla v barácích a druhá ve volném terénu před baráky. Odtud zahájila palbu na cíl na pravé straně trati. Než útok byl neustále brzděn palbou od mostu. Zdálo se dokonce, že bude opět zastaven. Velitel roty poslal proto na tento cíl ženisty, kteří se tam propracovali pod ochranou kulometů a minometné palby.

Nepříjemný odpor byl konečně likvidován a velitel roty dal stručný rozkaz k útoku. Postup šel nyní mnohem hladčeji a záhy byl veškerý odpor nepřitele zlomen. Obrátili jsme se vpravo, překročili železniční trať a postupovali k městu. Bylo slyšet již jenom ojedinelé výstřely. Proti nám vyběhla celá rota francouzských vojáků a vzdávala se se zdviženými rukama. Byli odvedeni do zajetí, náš úkol však dosud neskončil. Odpor nepřitele byl sice zlomen, bylo však třeba postupovat dále. Kolem dokola ležely četné oběti, které nasvědčovaly, že nám vydatné pomáhaly také sousední jednotky.

Dosáhli jsme konečně Calais. Nedalo nám, abychom se nepodívali na odpor, který nás tak dlouho zdržoval v postupu. Byli zde Britové. Měli zde protitankové pušky a to byl právě ten podivný zvuk střel, který jsme dosud neslyšeli. Byli zde kryti velmi dobře postavenými sudy od benzínu, které je bezvadně chránily.

Zastavili jsme na okraji města. Zastávka byla zajištěna šesti těžkými kulomety a strážemi. Byla tichá noc. Náhle však hlásí polní stráž nějaký pohyb za námi. Z počátku jsme nemohli rozeznat, co to je, potom však jsme viděli zřetelně pušky. Za chvíli se ukázalo, že jest to celý prapor německé pěchoty, který se právě rozvínoval k útoku na naše postavení, poněvadž nás pokládal za nepřítel. Vystřelili jsme bílé rakety, na znamení, že jsme vlastní. Za nedlouho potom nás přešel 86. pluk pěchoty.

Mezitím se jednotlivé čety propracovaly ulicemi a jednotlivými baráky až do středu nové části města. Poměrně klidný postup byl však náhle zastaven v těsné blízkosti radnice. Dostali jsme se do palby, řízené ze třech směrů. Vojáci se rychle rozeběhli po barácích, po parku a někteří se skryli za nepojízdná auta, jichž bylo po ulici dostatek. Někteří se dostali dokonce až do radnice. Jaké bylo jejich překvapení, když zde našli asi 2.000 civilistů, kteří se zde skryli před palbou. V 08.50 hod. byla již nová část města Calais v našich rukou a na radnici už vlála německá vlajka. Na druhé straně kanálu, ve starém městě však nepřítel dosud kladl zuřivý odpor, takže nebylo možné se pro houstou palbu volně pohybovat po ulici. Nepřítel poslal přes kanál na rekognoskaci dva tanky. Nedostaly se však daleko, naše protitankové kanony je ihned zahaly zpět.

Pěší čety byly roztroušené kolem radnice. Kulometné družstvo dorazilo až k ránu a zaujalo ihned palebné postavení v biografu „Alhambra“. Nebylo zde však ještě ani pět minut, když se ozvala ohlušující rána a za ní ihned následovala druhá. Biograf byl zasažen těžkým granátem a část jeho se sesula. Kulometníci odtud vyběhli a krve by se jich asi nadořežal. Nechali zde vše, co měli. Za chvíli se však všichni vzpamatovali a tahali z trosek zbývající věci, které zde zanechali. Nové palebné postavení bylo možno zaujmouti jen v pásnu St. Pierre, na druhé straně ulice. Těsně za námi se postavil hrubý kanon, tažený pásovým traktorem a zahájil ihned palbu. Podávalo se mu záhy dosáhnouti přímých zásahů na velmi nebezpečné cíle.

„Velitelé čet k veliteli roty. — Nepřítel se

připravil k obraně v citadele a ve starém městě. — Dělostřelectvo bude střílet na staré město po dobu jedné hodiny a potom provede 7. rota útok. — Úkolem jest překročit co nejrychleji most přes kanál a potom zahájit čišťení dům od domu“. To byl rozkaz, který jsme dostali.

Dělostřelci skutečně již zahájili palbu a těžké granáty nám hučely nad hlavou. Náhle však jeden dopadl těsně před nás. Za ním druhý a třetí. Dělostřelci stříleli krátce. Byla vypálena bílá raketa, dělostřelci ji však asi neviděli a pokračovali klidně dále. Nezbyvalo nic jiného, než ustoupiti do parku a zde vyčkávati znamení k vyrazení k útoku. Očekávali jsme netrpělivě na tento okamžik. Konečně nadešel. Jedním skokem jsme se dostali do rozbitého biografu a odtud do radnice. Někteří, jednotlivci, kteří se sem dostali dříve, se pokusili o další postup, byli však zastaveni zuřivou palbou nepřítel. Por. V. se o to pokusil rovněž, byl však zasažen ihned před vchodem do radnice. Jakýkoliv další postup byl zastaven a nebylo možné z radnice ani vystřelit hlavu. Kulomety zaujaly postavení v oknech radnice. Nepomohlo to však mnoho, poněvadž nepřítel byl neviditelný a nebylo možno naň střílet. Dělostřelci zahájili opět palbu a zapálili několik dalších domů. Prohledali jsme celou radnici, abychom našli výhodnější postavení pro kulomety. Dostali jsme se až do věže. Bylo zde několik pozorovatelů. Jakmile viděli, že zde chceme umístit kulomety, nechtěli nás tam pustit.

K večeru si zavolal velitel roty všechny poddůstojníky a vysvětlil jim celý plán útoku. Nikterak se netajil, že odpor, na který jsme narazili, je skutečně velmi vážný a že je nutno vynaložiti vše na jeho zdoání. Přesto jeho slova zněla srdečně a byli jsme nadšeni, když nám zdůraznil všechny dosa- vadní úspěchy, kterých rota dosáhla. Dnes však měla opravdu smůlu.

Mezitím se setmělo úplně. Byly proto rozestaveny stráže a vyslán průzkum, aby zjistil nějaké zprávy. Nepřítel nejevil také žádnou zvláštní činnost. Ve světle hořících baráků jsme viděli, že staví za mostem novou barikádu z tanků. První barikáda byla na mostě.

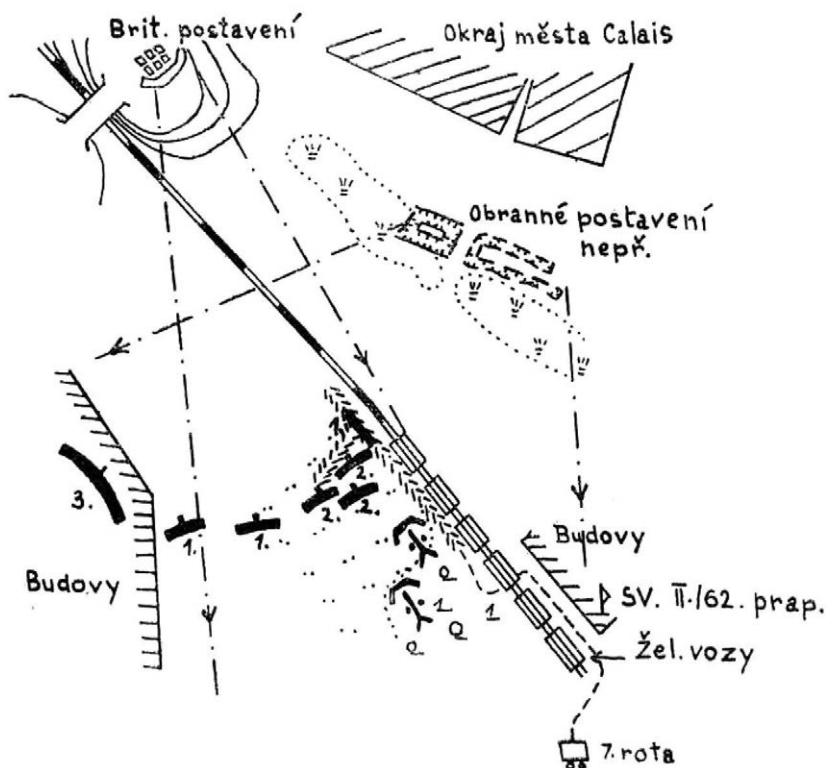
Časné ráno vydal velitel roty nový rozkaz: „Dělostřelectvo zahájí opět palbu na město a současně budou létadla, bombardující střem- hlav, bombardovati citadelu. Rota vyrazí k útoku za pomoci tanků. Most bude zamlžen. Čety postupují v tomto pořadí: 1. četa, kul. družstvo, 2. a 3. četa“.

Děla i létadla zahájila již svoji čin-

nost. Nadešel okamžik k vyražení útoku. 1. četa vyrazila a za ní ihned kul. družstvo. Nepřítel však byl velmi bdělý a sledoval přesně náš postup. Ihned při vyražení byli jsme pokryti hustou palbou, takže postup byl velmi pomalý. Kul. družstvo hledalo opět nějaké postavení. 2. a 3. četa nemohla dosud vyraziti, poněvadž by musila jíti těsně za první četou, které se dosud nepodařilo postoupiti dále než několik kroků. Konečně byl celý postup opět zastaven. Snažil jsem se vyhledati pro kulomety co nejvýhodnější postavení. Nejvhodnějším místem byla opět radnice. Dostali jsme se tam po jednotlivcích, ale i tak jsme měli několik ztrát. Nalezli jsme okno, odkud bylo viděti podél celé ulice i část kanálu. Postavili jsme kulomety na stůl a zabarikádovali, pokud to bylo možné. Co však to bylo platné, když jsme dosud neviděli, kde je nepřítel. Dávali jsme se horlivě na všechny strany, ale marně. Po nepříteli ani stopy, a přece jeho palba byla tak smrtelná. Konečně jsme spatřili záblesk v jednom okně. Zahájili jsme tam ihned palbu. Jeden voják našel kdesi britskou protitankovou pušku a

zahájil z ní v mžiku palbu. Další čtyři muži pozorovali do stran, abychom náhodou nebyli překvapeni, tři muži drželi podstavec kulometu, des. M. pozoroval účinek střelby a já střílel. Náhle jeden z pozorovatelů upozornil na skupinku nepřátelských důstojníků, stojících u zdi jednoho baráku a sledujících mapu. Viděli jsme je dalekohledem, ovšem pro kulomet to byl cíl příliš vzdálený. Ukázali jsme jej tedy houfníci, která stála nedaleko od nás. Za krátkou dobu docíli plný zásah.

Rota se však dosud nemohla hnouti s místa. Mužstvo pěších čet leželo již po celé hodiny na zemi v rojnici a nemohlo se ani hnouti. Neprátelská palba směřovala hlavně na most. Bylo již pozdě odpoledne a situace se zdála beznadějná. Velitel roty učinil nové rozhodnutí. Nařídil první četu, aby se vrátila do radnice. Třetí četu naložil do aut a nařídil co nejrychleji projeti na druhou stranu mostu. Povedlo se a třetí četa ihned začala čistit baráky. Po vyčištění prvních odporů bylo jej z snadnější přeběhnouti most. Přeběhli jsme jej a za námi byla ihned nato převezena 2. a 1. četa. Každá zahájila ihned čištění.

6.2/42
Britská překážka z tanků byla odstraněna nájezdem našeho tanku. Podařilo se dostat na druhou stranu také jeden protiletadlový kanon, který spolu s protitankovými kanony prokázal neocenitelné služby.

Postupně byli získáváni první zajatci. Byli to z počátku jednotliví Francouzi, kteří vylézali z děr se zdviženými rukama, potom družstva, čtyři i celé roty. Konečně došlo i na Brity. Několik jich bylo také zajato. Většina

jich však vydržela do konce. Přešli jsme křížovatkou. Oči nás pálily, takže jsme měli dojem, že snad nepřítel použil plynu. V zápalu boje jsme však ani nezpозorovali, že ulice jest celá v plamenech a sami jsme se divili, jak jsme mohli tímto mořem plamenů projít.

Calais bylo konečně naše. Zúřivá bitva skončila. Dostalo se nám konečně zaslouženého odpočinku.

(Výňatek z článku M. Zacharova, který byl uveřejněn v ruském časopise „Krasnaja Zvezda“.)

V pohyblivé válce za přibližování ponecháváme přezvědnému oddílu co největší volnost jednání. Úkol, který přidělujeme přezvědnému oddílu, neomezujeme osou postupu a ani vzdáleností, kam až má postoupiti. Přezvědňý oddíl jest složen z velmi pohyblivých jednotek a může tedy sám v prostoru 6-8 km vyhledati nepřátelské odpory a sjednati s nepřítelem dotyk. Prostorově jest jeho činnost obmezena terenními překradami a křídly nepřátelských zajišťovacích jednotek.

Přezvědňý oddíl vysílá průzkumné hlídky, které jsou vlastně jeho tykadla. Průzkumné hlídky postupují terénem od bodu k bodu a vyřazují z boje nepřátelské průzkumné orgány, pokud na to stačí. Jestliže však narazí na silnější odpor, vybavený protitankovými zbraněmi, snaží se zjistiti křídla odporu, nebo naléztí mezery mezi odpory. Tyto odpory, jejich křídla a mezery hlásí ihned veliteli PO. a pronikají dále. V případě, že průzkumné hlídky nemohou naléztí mezery v nepřátelském odporu, to značí, že nemohou postupovat dále, zasáhne do boje přezvědňý oddíl svými hlavními silami.

Jakmile byl nepřátelský odpor proražen, vyšle velitel PO. nové průzkumné hlídky, aby vystřídaly ty, které byly odporem zastaveny. Vystřídání hlídky zařadí do valného voje PO.

Hlavním a stálým úkolem průzkumných hlídek musí býti pátrání po nepříteli, zjištění jeho hlavních sil a nepřetržité pozorování bojiště.

Jakmile PO. hlásil překročení určitých bodů a narazil na hlavní síly nepřitele, nastává pro velitele PO. nejdůležitější úkol a musí vynaložiti vše na jeho splnění. Jest to: složení hlavních sil nepřitele, čas, prostor a směr pohybu nebo jeho rozmístění. V

Přezvědňý oddíl a průzkum

této fázi boje záleží více jak kde jinde na rychlosti jednání.

V případě, že PO. narazil na nepřítele, který jest v pohybu, snaží se zjistiti hloubku nepřátelského voje. Neznamená to však, že bude PO. čekati po několik hodin na místě, dokud nepřejde nepřátelský voj, nýbrž zjistí čelo postupujícího voje a potom se snaží postupovat dále v před a zjistiti záď voje. Odešle příslušné hlášení a vyšle průzkumné hlídky na rovnoběžné komunikace, aby zjistily zda jsou tyto obsazeny nepřítelem.

Další činnost PO. jest závislá na iniciativě velitele PO. Jde především o to, jak nejlépe napadnouti bok nepřitele. Jakmile se tak stalo, přilne PO. na odkrytý bok a nedá se za žádných okolností odelnati. Bočné voje nepřitele přirozeně zjistí přítomnost PO. nebo jeho průzkumných hlídek a budou podávat hlášení. Nepřítel samozřejmě nebude otálet učiniti opatření, aby se zbavil nepohodlného průzkumu. Není se však čeho obávat, neboť pěchota ani jezdectvo není dostatečně účinné proti pohyblivému modernímu PO., dostatečně vybavenému obrněnými prostředky. Nejbezpečnější může býti dělostřelectvo, ale ani tomu se nepodaří zahnatí průzkumné hlídky dále než na 1 km.

PO. ruší nepřitele a snaží se získat co nejvíce zpráv. V případě, že se však objeví jiný nepřátelský voj, PO. ihned obrátí svoji pozornost k němu. Vyplývá to z přirozené nutnosti získati co nejvíce zpráv o nepříteli. Jest nutné co nejpodrobněji zjistiti rozložení nepřátelských sil, aby mohl býti nepřítel poražen po částech. Musíme zabrániti nepříteli provedení jeho úmyslu a zbaviti jej volnosti jednání. Neméně důležité jest ovšem znemožniti mu, aby se dověděl náš úmysl.